

Culminar un procés

Joan Roura

"Palestina celebra un Nadal històric a Betlem sense l'ocupant israelià. Israel i Síria preparen un acord que culminaria el procés de pau al Pròxim Orient."

Si no hi ha hagut sorpreses d'última hora, la ciutat palestina cisjordana de Betlem ja haurà pogut passar la seva nit de Nadal tradicional sense la humiliació que ha representat, durant aquests últims vint-i-vuit anys, la presència en massa de tropes israelianes a la gran plaça de l'església de la Nativitat.

Gairebé la meitat dels 35.000 habitants de Betlem són palestins cristians i, per ells, la participació de les autoritats d'ocupació israeliana en la Missa de Gall era una provocació.

L'autonomia palestina ja ha entrat en una fase que fa que l'accepti fins i tot la dreta parlamentària d'Israel. L'exèrcit israelià acabarà de retirar-se, aquesta mateixa setmana, de les principals ciutats palestines de la Cisjordània, amb l'excepció d'Hebron, que tindrà un estatut especial.

Els acords d'autonomia, doncs, s'han complert. Dissabte començarà la campanya electoral palestina i el 20 de gener, per sufragi universal, serà escollit un parlament autònom de vuitanta-dos membres i un president executiu, que amb tot probabilitat serà Yasser Arafat.

Començarà aleshores el moment de l'autogovern, el temps d'afinar les polítiques de gestió interior i de relacions exteriors per tal d'aconseguir una confiança popular i institucional suficients que permetin de fer evolucionar l'autonomia cap allà on vol la immensa majoria de palestins: la consecució d'un estat.

Però arribar fins a aquest objectiu no depèn només de l'Autoritat Nacional Palestina, i transcendeix també la voluntat política del govern israelià.

L'executiu d'Israel, que s'ha de presentar a eleccions a final d'octubre de l'any vinent, difícilment avançarà més, si abans no se signa una pau global a tota la regió; és a dir, si abans no es normalitzen les relacions amb Síria.

La Conferència Euromediterrània de Barcelona va reobrir aquesta porta tancada feia mig any, i el viatge de Shimon Peres a Washington va fer la resta. Síria i Israel reprendran les con-

L'exèrcit israelià es retira. L'autonomia palestina es consolida.

verses bilaterals de pau dimecres, a la capital nord-americana, on ja es desenvolupaven abans de quedar blocades, al juny.

Peres, ja ho ha dit, vol aconseguir un acord de pau global amb Síria abans de les eleccions israelianes. Un acord que, ja se sap, exigeix la retirada completa dels estratègics Altells del Golan, ocupats per Israel des del 1967. En canvi demana la normalització absoluta de relacions bilaterals i la pau total també amb el Líban, la política exterior del qual és dictada des de Damasc.

El primer ministre israelià manté el compromís del seu antecessor, Yitshaq Rabin, de convocar un referèndum per a ratificar la pau amb Síria i la retirada del Golan. Un referèndum que podria fer coincidir, precisament, amb les eleccions generals a fi de reforçar l'una consulta amb l'altra i sortir-ne políticament beneficiat.

Aquesta vinculació, no deixa de veure-la tampoc el president sirí, Hafez al-Assad, que té una oportunitat sense precedents de recuperar el Golan abans que les negociacions no s'encallin per causa d'uns altres comicis de resultat igualment incert: les presidencials nord-americanes del novembre de l'any vinent.

La normalització a tres bandes entre Síria, Israel i el Líban seria la culminació del procés de pau a nivell regional i faria insostenible la posició dels assentaments israelians a Cisjordània. La dreta nacionalista israeliana ho sap, i els islamistes radicals també. És per això que es pot preveure que el camí cap a aquesta pau irreversible s'omplirà d'obstacles d'aquí a l'octubre. I alguns obstacles poden causar morts. Recordem, si no, l'assassinat de Rabin.